

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 17 augusti 2021

756/2021

Lag

om utveckling av regionerna och genomförande av Europeiska unionens regional- och strukturpolitik

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser om genomförandet och samordningen av den nationella regionalpolitiken och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik.

2 §

Regionutveckling och utvecklingsmål

Regionutveckling är sådan sektorsövergripande verksamhet på flera nivåer som grundar sig på växelverkan mellan staten, landskapsförbunden, kommunerna och andra aktörer utifrån nationella och olika regionala starka sidor och behov.

Målet för regionutvecklingen är att i regionerna främja hållbar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft, invånarnas välfärd och livsmiljöns kvalitet. Genom regionutveckling

1) stärks den närings- och innovationsstruktur som stöder tillväxt, regionernas smarta specialisering och ekonomisk balans, en hållbar region- och samhällsstruktur samt tillgänglighet,

2) stöds invånarnas sysselsättning, kompetens, lika möjligheter och sociala delaktighet samt invandrarnas integration,

3) förbättras livsmiljöns kvalitet samt begränsas klimatförändringen och främjas anpassningen till den,

4) minskas skillnaderna i utveckling mellan och inom regionerna,

5) förbättras regionernas starka sidor och höjs deras specialiseringsgrad samt främjas deras kultur.

RP 47/2021
EkUU 16/2021
JsUU 8/2021
FvUB 9/2021
RSv 105/2021

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beredningen, förvaltningen, utvärderingen, uppföljningen och samordningen av nationella och med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder finansierade planer och program för regionutveckling.

Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder är

- 1) Europeiska regionala utvecklingsfonden,
- 2) Europeiska socialfonden+ (*Europeiska socialfonden*),
- 3) Fonden för en rättvis omställning.

På förvaltningen av Interregprogram som stöds med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden tillämpas 4 kap. Det kapitlet tillämpas också på förvaltningen av Interregprogram vid de yttre gränserna som stöds med medel från Europeiska regionala utvecklingsfonden samt instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete.

4 §

Förhållande till Europeiska unionens lagstiftning

Genom denna lag kompletteras den nationella tillämpningen av följande förordningar av Europaparlamentet och rådet:

- 1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringpolitik (*allmänna förordningen*),
- 2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden (*Eruf-förordningen*),
- 3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013,
- 4) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning,
- 5) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder (*Interregförordningen*),
- 6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009).

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *region* landskapens områden enligt lagen om landskapsindelning (1159/1997) med undantag av landskapet Åland,
- 2) *nationella medel för regionutveckling* anslag för stödjande av regionutveckling och hållbar tillväxt och livskraft i regionerna som har tagits in i statsbudgeten,
- 3) *Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

4) *nationella teman* riksomfattande mål och verksamheter som grundar sig på Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och som styrs och finansieras centraliserat och vars beredning har gjorts utifrån ministeriernas centrala strategier i samarbete med myndigheterna och andra aktörer i regionerna,

5) *medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program* de finansieringsandelar som tagits in i statsbudgeten och som i Europeiska unionens budget beviljats Finland från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Fonden för en rättvis omställning och motsvarande statliga finansieringsandelar från programmet Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027,

6) *Interregprogram* samarbetsprogram över Europeiska unionens inre gränser inom målet Europeiskt territoriellt samarbete,

7) *Interregprogram vid de yttre gränserna* samarbetsprogram över Europeiska unionens yttre gränser inom målet Europeiskt territoriellt samarbete,

8) *nationell medfinansiering* den statliga finansieringsandel som tagits in i statsbudgeten för stödjande av projekt inom Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna,

9) *nationell finansieringsandel för tekniskt stöd* Finlands nationella finansieringsandel av tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna,

10) *förmedlande organ* en av den förvaltande myndigheten med stöd av artikel 71.3 i den allmänna förordningen utsedd myndighet som utför uppgifter för den förvaltande myndighetens räkning och under dess ansvar,

11) *fortsatta åtgärder* beslut om återbetalning, återkrav, avbrytande och upphörande av utbetalning av stöd.

2 kap.

Myndigheter och deras uppgifter

6 §

Ansvar för regionutvecklingen

Staten och kommunerna svarar för regionutvecklingen.

Staten har det riksomfattande ansvaret för regionutvecklingen. Planeringen, samordningen och uppföljningen av regionutvecklingen är arbets- och näringsministeriets uppgift.

För skötseln av kommunens uppgifter i anslutning till regionutvecklingen i regionen svarar det landskapsförbund som avses i 7 § i egenskap av regionutvecklingsmyndighet.

Bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralerna och deras uppgifter i regionutvecklingen finns i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009).

7 §

Landskapsförbund

Varje landskap som avses i lagen om landskapsindelning ska ha ett landskapsförbund. Kommunerna i regionen ska vara medlemmar i landskapsförbundet för sin region.

Landskapsförbundet är en sådan samkommun som avses i 55 § i kommunallagen (410/2015). Med avvikelse från 1 mom. i den paragrafen behöver ordet samkommun inte nämnas i landskapsförbundets namn.

Ledamöterna i det högsta beslutande organet för ett landskapsförbund ska vara fullmäktigeledamöter i medlemskommunerna. Röstandelarna för de grupperingar som är representerade ska vid valet till organet svara mot den andel röster som de olika grupper som är representerade i medlemskommunernas fullmäktige fått inom landskapets område vid

kommunalvalen med iakttagande av proportionalitetsprincipen enligt vallagen (714/1998). Varje medlemskommun ska ha minst en representant i organet i fråga. Bestämmelser om sammansättningen i fråga om övriga organ i ett landskapsförbund finns i 58 § 3 mom. i kommunallagen.

8 §

Planering av regionutvecklingen

Statsrådet beslutar om de riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen som ska genomföras under regeringsperioden genom det regionutvecklingsbeslut som avses i 24 §.

Landskapsförbunden främjar utvecklingen av sina regioner genom att utarbeta ett i 25 § avsett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer. För planeringen av regionutvecklingen svarar landskapsförbunden i samarbete med kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och den övriga statliga regionförvaltningen samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen.

Statsrådet, ministerierna, landskapsförbunden och andra myndigheter kan utarbeta program och samarbetsavtal för att målen för regionutvecklingen ska nås.

9 §

Arbets- och näringsministeriets uppgifter

Arbets- och näringsministeriet har till uppgift att

1) samordna planeringen, genomförandet och uppföljningen av regionutvecklingen som helhet,

2) bereda regionutvecklingsbeslutet,

3) sköta främjandet av Finlands mål i Europeiska unionens regional- och strukturpolitik,

4) ingå en sådan partnerskapsöverenskommelse med Europeiska kommissionen som avses i artikel 11 i den allmänna förordningen för allokering, mål och genomförandesätt i fråga om finansiering med medel från program inom de regionala och strukturpolitiska fonderna och Europeiska havs- och fiskerifonden,

5) utarbeta ett program för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska fonder i enlighet med artikel 22 i den allmänna förordningen,

6) besluta om anvisande av medel för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till förmedlande organ och anvisande av medel för nationell regionutveckling till landskapsförbunden inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten,

7) vara den förvaltande myndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 71.1 i den allmänna förordningen och sköta de uppgifter som avses i artikel 72 i den förordningen,

8) sköta den bokföringsfunktion för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 76 i den allmänna förordningen.

Arbets- och näringsministeriet sköter de uppgifter som avses i 1 mom. 1–5 punkten i samarbete med andra ministerier, landskapsförbunden, kommunerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och andra offentliga och privata aktörer.

Arbets- och näringsministeriet ska administrativt åtskilja de uppgifter som avses i 1 mom. 7 och 8 punkten från varandra på det sätt som avses i artikel 71.4 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som avses i 1 mom. 5–8 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 §

Förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Förmedlande organ som avses i artikel 71.3 i den allmänna förordningen är närings-, trafik- och miljöcentralerna, Livsmedelsverket och landskapsförbunden. Förmedlande organ ska uppfylla kraven enligt både EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen för skötseln av uppgifterna.

Det förmedlande organet ska sköta de uppgifter för den förvaltande myndigheten som organet ålagts för den förvaltande myndighetens räkning och på dess ansvar. Bestämmelser om skötseln av de uppgifter som ålagts de förmedlande organen i stödärenden inom Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik (757/2021), (*finansieringslagen*).

Uppgifterna för landskapsförbundet som förmedlande organ kan koncentreras så att ett landskapsförbund sköter uppgifterna som föreskrivits för det förmedlande organet inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakkunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller om det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. På ett enspråkigt landskapsförbund tillämpas vad som i språklagen (423/2003) föreskrivs om tvåspråkiga kommunala myndigheter, om det sköter uppgifter inom verksamhetsområdet för ett tvåspråkigt landskapsförbund eller ett landskapsförbund med ett annat språk. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgifter som förmedlande organ kan koncentreras så att en närings-, trafik- och miljöcentral sköter uppgifter som föreskrivits för det förmedlande organet inom verksamhetsområdet för en annan central.

Koncentreringen av det förmedlande organets uppgifter ska ha den förvaltande myndighetens godkännande. Den förvaltande myndigheten utser de förmedlande organen genom beslut.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på förmedlande organ, de uppgifter organen åläggs och koncentrerings av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Den förvaltande myndighetens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program förhållande till det förmedlande organet

Den förvaltande myndigheten får

1) i beslut om anvisande av medel ställa bindande villkor för det förmedlande organet för beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av samt fortsatta åtgärder för stöd,

2) ålägga det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oegentlighet och förhindra att felet upprepas,

3) låta bli att anvisa ett anslag som avses i 9 § 1 mom. 6 punkten till ett förmedlande organ, om det förmedlande organet inte sköter de uppgifter som avses i 10 § korrekt eller uppfyller villkoren enligt bilaga XI till den allmänna förordningen eller denna lag,

4) bestämma att de medel som har anvisats ett förmedlande organ som avses i 9 § 1 mom. 6 punkten helt eller delvis ska återkrävas, om det förmedlande organet har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller den förvaltande myndighetens villkor för användningen av medlen,

5) överföra det förmedlande organets uppgifter till någon annan om organet inte sköter de uppgifter som avses i 10 § korrekt eller uppfyller kraven enligt bilaga XI till den allmänna förordningen eller denna lag.

Innan åtgärder som avses i 1 mom. 3 och 5 punkten vidtas ska den förvaltande myndigheten samråda med det förmedlande organet om avhjälpande av bristerna och ge organet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Den förvaltande myndigheten kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i det förmedlande organets verksamhet.

12 §

Arbets- och näringsministeriets behörighet vid förvaltningen av nationella medel för regionutveckling

Arbets- och näringsministeriet får

1) i beslut om anvisande av nationella medel för regionutveckling ställa bindande villkor för landskapsförbundet för beviljande, utbetalning, uppföljning och övervakning av samt fortsatta åtgärder för stöd,

2) bestämma att de nationella medel för regionutveckling som har anvisats landskapsförbundet helt eller delvis ska återkrävas, om landskapsförbundet har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller villkoren för användning av medlen.

13 §

Bokföringsfunktionens för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program förhållande till det förmedlande organet

Arbets- och näringsministeriet får vid skötseln av bokföringsfunktionen i samråd med den förvaltande myndigheten i beslut enligt 9 § 1 mom. 6 punkten om anvisande av medel ställa sådana bindande villkor som de förmedlande organen ska iaktta som är nödvändiga för skötseln av bokföringsfunktionen.

Arbets- och näringsministeriet kan vid skötseln av bokföringsfunktionen ålägga den förvaltande myndigheten och det förmedlande organet att inom utsatt tid vidta ändamålsenliga åtgärder för att korrigera ett fel som orsakats av en oriktighet som avses i artikel 2.31 och 2.33 i den allmänna förordningen eller förhindra att felet upprepas.

14 §

Revisionsmyndigheten för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Finansministeriet är den revisionsmyndighet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 71.1 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om revisionsmyndighetens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Delegationen för förnyelse i regionerna

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns en delegation för förnyelse i regionerna. Statsrådet tillsätter delegationen och utnämner dess ordförande för statsrådets mandatperiod.

Delegationen har till uppgift att

1) samordna och följa den strategiska helheten för regionutvecklingen och dess genomslag,

- 2) styra beredningen av statsrådets regionutvecklingsbeslut samt främja och följa upp genomförandet av beslutet,
 - 3) främja samarbetet mellan riksomfattande och regionala aktörer,
 - 4) förutse och följa regionutvecklingen och förmedla information om utvecklingsbehoven,
 - 5) behandla centrala reformer som anknyter till regionutveckling.
- Bestämmelser om delegationens sammansättning och närmare bestämmelser om delegationens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Övervakningskommittén för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program

Statsrådet tillsätter den övervakningskommitté för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program som avses i artikel 38 i den allmänna förordningen för programperioden samt utnämner ordföranden och vice ordföranden för övervakningskommittén från arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om övervakningskommittén, dess sammansättning och uppgifter finns i artiklarna 38–40 i den förordningen.

Övervakningskommittén ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

På medlemmarna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som avses i 1 mom. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om övervakningskommitténs uppgifter och sekretariat samt närmare bestämmelser om övervakningskommitténs sammansättning och mandatperiod får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Landskapsförbundets uppgifter

Landskapsförbundet svarar för den strategiska regionutvecklingen som helhet och ska i den uppgiften

- 1) bereda och verkställa landskapets långsiktiga strategi,
- 2) främja verksamhetsförutsättningarna för näringslivet i sin region och smart specialisering i regionen,
- 3) sköta de uppgifter som föreskrivs för landskapsförbundet i finansieringslagen,
- 4) främja tillgänglighet samt svara för ledningen av samarbetet i fråga om landskapets trafiksystemplanering och för samordningen av planen med landskapets övriga planer och i andra regioner än i Helsingforsregionen med den riksomfattande trafiksystemplanen,
- 5) främja en hållbar användning av naturresurserna och begränsning av klimatförändringen och anpassningen till den och främja samarbetet kring planeringen av en högklassig livsmiljö samt svara för samordningen av planeringen med landskapets övriga planering,
- 6) främja samarbetet mellan kommunerna, mellan kommunerna och landskapet och mellan landskapen samt främja landskapets nationella och internationella förbindelser,
- 7) följa och förutse regionutvecklingen samt förändringar i omvärlden och i fråga om kompetensbehov,
- 8) främja kulturen som en del av strategiarbetet på landskapsnivå, inom samernas hembygdsområde deras rätt till sitt eget språk och sin egen kultur samt landskapets identitet och invånarnas deltagande i utvecklingen av landskapet,
- 9) främja samservice i sin region enligt lagen om samservice inom den offentliga förvaltningen (223/2007),

10) sköta övriga uppgifter som särskilt föreskrivs för landskapsförbundet och anvisas förbundet av medlemskommunerna.

Landskapsförbundet sköter sina uppgifter genom

- 1) ett brett samarbete med de myndigheter som deltar i regionutvecklingen samt med offentliga och privata aktörer,
- 2) att beakta de behov och styrkor som beror på kommunernas olika utgångspunkter,
- 3) att delta i den strategiska planeringen och resultatstyrningen hos centrala statliga regionförvaltningsmyndigheter som deltar i regionutvecklingen,
- 4) att samarbeta med högskolor och utbildningsanordnare för att beakta landskapets regionutvecklingsmål,
- 5) att främja landskapets allmänna utveckling och intressen.

18 §

Samarbete mellan landskapsförbunden

Landskapsförbunden kan avtala om koncentrerings av uppgifter eller annat samarbete i ärenden där det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna enligt 17 § och andra uppgifter enligt denna lag eller för de uppgifter som avses i 9 § i finansieringslagen.

Bestämmelser om koncentrerings av landskapsförbundets uppgifter som förmedlande organ, förvaltningsuppgifter som gäller nationell medfinansiering och uppgifter som gäller förvaltningskontroller finns i 10, 37 och 39 §.

19 §

Landskapets samarbetsgrupp

Landskapet har en samarbetsgrupp för samordning av beredningen och genomförandet av planer, program och avtal som gäller regionutveckling. Samarbetsgruppen är det partnerskapsorgan som avses i artikel 8 i den allmänna förordningen när det gäller Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

Landskapsförbundets styrelse tillsätter landskapets samarbetsgrupp, utnämner dess ordförande och fastställer dess arbetsordning.

De aktörer som är centrala med tanke på utvecklingen i regionen ska ha en heltäckande representation i samarbetsgruppen i enlighet med artikel 8 i den allmänna förordningen.

Samarbetsgruppen kan tillsätta sektioner och kalla sakkunniga. På medlemmarna av samarbetsgruppen och dess sektioner tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför i denna paragraf avsedda uppgifter. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

Bestämmelser om samarbetsgruppens mandatperiod, sekretariat och sekretariatets uppgifter samt närmare bestämmelser om samarbetsgruppens sammansättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

20 §

Samarbetsgruppens uppgifter

Landskapets samarbetsgrupp har till uppgift att

- 1) i beredningsskedet behandla planerings-, styrnings- och avtalshandlingar som bereds i landskapet,
- 2) godkänna den i 29 § 3 mom. avsedda regionala finansieringsplanen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och de finansieringsprioriteringar som ingår i den,
- 3) främja beredningen av omfattande projekthelheter som är viktiga för regionutvecklingen och främja genomförandet av dem,

4) ge bindande utlåtanden enligt 21 § 3 mom. om projektansökningar för vilka stöd söks från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program,

5) utarbeta ett förslag till den förvaltande myndigheten till preciserande regionala urvalskriterier för projekt som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program,

6) till den förvaltande myndigheten rapportera om genomförandet av programmet för Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och vid behov för den föreslå ändringar som behövs i programmet,

7) informera om genomförandet av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

I arbetsordningen för landskapets samarbetsgrupp kan det föreskrivas att samarbetsgruppen också ska sköta andra uppgifter i anslutning till de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter i anslutning till genomförandet av såväl nationella som Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program.

21 §

Beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen

Om inte något annat föreskrivs i denna lag tillämpas på beslutsfattandet och förvaltningsförfarandet i landskapets samarbetsgrupp och dess sekretariat vad som i 50, 54, 55 och 57–62 § i kommunallagen föreskrivs om samarbete mellan kommuner. På förvaltningsförfarandet i samarbetsgruppen och dess sekretariat tillämpas i övrigt vad som föreskrivs i förvaltningslagen (434/2003).

Samarbetsgruppen ska eftersträva enhällighet i sitt beslutsfattande. Om ett enhälligt beslut inte kan fattas, blir den mening gällande som har omfattats av två tredjedelar av dem som röstat.

Landskapets samarbetsgrupp ger utlåtande till det förmedlande organet om regionala projekt som är betydande med tanke på regionutvecklingen eller totalkostnadskalkylen och för vilka stöd söks från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program. Landskapets samarbetsgrupp ger dock inte något utlåtande om ansökan om understöd för utvecklande av företag enligt lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028 (758/2021).

22 §

Samarbetsgruppens förhållande till det förmedlande organet

Ett förmedlande organ kan inte bevilja stöd inom ramen för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program för ett regionalt projekt som är betydande med tanke på utvecklingen av landskapet eller vars totalkostnadskalkyl är stor, om samarbetsgruppen inte har förordat projektet. Det förmedlande organet kan avvika från samarbetsgruppens utlåtande enligt vilket finansieringen förordas, om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om projektet inte svarar mot programmet. Innan ett beslut som avviker från samarbetsgruppens utlåtande fattas ska det förmedlande organet underrätta samarbetsgruppen om saken och motivera sitt avgörande.

23 §

Samarbetsgruppens tillgång till information

Det förmedlande organet ska regelbundet lämna landskapets samarbetsgrupp

1) uppgifter om projekt som ingår i de riksomfattande temana och som finansieras med medel från Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program, och

2) ett sammandrag över inkomna ansökningar om företagsstöd och fattade beslut om företagsstöd.

I de sammandrag som avses i 1 mom. 2 punkten får inte ingå sekretessbelagda uppgifter enligt 24 § 1 mom. 20 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) som omfattas av privat företagshemlighet eller andra sekretessbelagda uppgifter.

3 kap.

Programplanering och samarbetsförfaranden

24 §

Regionutvecklingsbeslut

Statsrådet beslutar för varje regeringsperiod om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen (*regionutvecklingsbeslut*). Genom regionutvecklingsbeslutet styrs regionutvecklingen inom de olika förvaltningsområdena och landskapsförbunden och samordningen av åtgärderna.

Bestämmelser om innehållet i regionutvecklingsbeslutet och beredningen, genomförandet och uppföljningen av fullgörandet av beslutet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Landskapsprogram

Landskapsförbundet ska utarbeta ett landskapsprogram som baserar sig på landskapets långsiktiga strategiska riktlinjer och där målen för regionutvecklingen i landskapet och genomförandet av dem preciseras. I landskapsprogrammet beaktas prioriteringarna i regionutvecklingsbeslutet. I landskapsprogrammet ingår eller i samband med det utarbetas en strategi för smart specialisering i landskapet.

Landskapsprogrammet bereds i samverkan med kommunerna, andra myndigheter samt de sammanslutningar och organisationer samt andra aktörer som deltar i regionutvecklingen. I landskapet Lappland bereds avsnittet om samekultur av Sametinget. Landskapsprogrammet godkänns av landskapsfullmäktige för varje fullmäktigeperiod. Landskapsprogrammet kan justeras vid behov.

Närmare bestämmelser om strukturen för innehållet i landskapsprogrammet, beredningen av programmet samt tidtabellen för beredningen av programmet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Landskapsprogrammets ställning

De myndigheter som är verksamma inom landskapet ska i sin verksamhet beakta landskapsprogrammet och främja genomförandet av det. Myndigheterna ska också i övrigt bedöma konsekvenserna av sina åtgärder för regionens utveckling.

Myndigheterna ska begära utlåtande av landskapsförbundet om sådana planer och åtgärder som i betydande grad avviker från landskapsprogrammet eller som kan försämra tillgången till tjänster, sysselsättningen eller livskraften i regionen.

27 §

Regionutvecklingsdiskussioner

Statsrådet och de aktörer som företräder regionerna ska regelbundet diskutera målen för regionutvecklingen och genomförandet av dem. Diskussionerna ska basera sig på regionutvecklingsbeslutet, landskapsprogrammen och en lägesbild av regionutvecklingen. Arbets- och näringsministeriet samordnar diskussionerna. I regionerna svarar landskapsförbunden för förberedelserna inför diskussionerna.

Diskussionerna främjar samarbetet mellan staten och regionerna och växelverkan för att målen för regionutvecklingen ska nås och stöder landskapens frivilliga utveckling. Vid diskussionerna strävas efter att staten och regionerna når en gemensam syn på målen, genomförandet och verksamhetsförutsättningarna i fråga om regionutvecklingen som ska beaktas vid planeringen av olika aktörers verksamhet och ekonomi.

Närmare bestämmelser om organiseringen av diskussionerna, om de parter som deltar i dem samt om dokumentering av slutsatserna av diskussionerna och uppföljningen av dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Samarbetsavtal

För genomförandet av de mål som gäller regionutveckling kan samarbetsavtal upprättas mellan staten, landskapsförbundet, kommunen, övriga myndigheter som deltar i finansieringen av åtgärderna och andra aktörer som deltar i regionutvecklingen.

För att säkerställa att de avtal som avses i 1 mom. är förenliga med landskapsprogrammet ska det berörda landskapsförbundet höras i samband med beredningen av avtalet, om förbundet inte själv är avtalspart.

29 §

Beredning och genomförande av Europeiska unionens partnerskapsöverenskommelse och regional- och strukturpolitiska program

Beslut om att förelägga Europeiska kommissionen en i artikel 11 i den allmänna förordningen avsedd partnerskapsöverenskommelse och ett i artikel 22 i den förordningen avsett regional- och strukturpolitiskt program fattas av statsrådet.

Målen för det regional- och strukturpolitiska programmet genomförs genom riksomfattande och regionala åtgärder. När partnerskapsöverenskommelsen och det regional- och strukturpolitiska programmet utarbetas ska regionutvecklingsbeslutet beaktas.

Arbets- och näringsministeriet svarar för beredningen av helheten för det regional- och strukturpolitiska programmet. För beredningen av nationella teman som grundar sig på programmet svarar de ministerier som saken gäller under ledning av arbets- och näringsministeriet. Landskapsförbunden svarar för den regionala beredningen av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program och för beredningen av de regionala finansieringsplanerna. För samordningen och genomförandet av den riksomfattande och regionala beredningen samt för det partnerskap och den behandling inom centralförvaltningen enligt flernivåstyrelse som avses i artikel 8 i den allmänna förordningen svarar delegationen för förnyelse i regionerna.

För behandlingen och till stöd för genomförandet av ett eller flera riksomfattande teman i det regional- och strukturpolitiska programmet kan det berörda ministeriet tillsätta en ledningsgrupp.

Närmare bestämmelser om beredningen av program och planer, om innehållet i och ändringen av dem samt om sammansättningen av och uppgifterna för ledningsgruppen för

riksomfattande teman och om förmedlande organ samt om utarbetandet av regionala finansieringsplaner får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Hållbar stadsutveckling

En plan som utarbetas för genomförande av sådana integrerade åtgärder som stöder en hållbar stadsutveckling som avses i artikel 11 i Eruf-förordningen och den finansieringsram som beviljas för planen från Europeiska regionala utvecklingsfonden godkänns av arbets- och näringsministeriet. För genomförandet av planen ska de städer som genomför planen tillsätta en ledningsgrupp.

För genomförandet av en i 1 mom. avsedd plan kan finansiering också beviljas av nationella medel för regionutveckling, från Europeiska socialfonden eller Fonden för en rättvis omställning.

Närmare bestämmelser om planen för hållbar stadsutveckling, det förfarande som ska iakttas i verksamheten och om ledningsgruppen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap.

Förvaltning av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

31 §

Arbets- och näringsministeriets och utrikesministeriets uppgifter vid förvaltningen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Arbets- och näringsministeriet sköter de uppgifter som enligt Interregförordningen hör till medlemsstaterna i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Utrikesministeriet svarar för beredningen av ärenden som gäller Europeiska unionens yttre förbindelser och finansieringen av de yttre förbindelserna och för fastställandet av Finlands ståndpunkter i Interregprogram vid de yttre gränserna.

32 §

Beredning och godkännande av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna samt av finansieringsavtal

Arbets- och näringsministeriet svarar för den programplanering av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna som avses i artikel 16 i Interregförordningen i samarbete med landskapsförbunden inom programområdet, andra ministerier och andra programpartner.

Statsrådet beslutar för Finlands del om godkännande av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna.

Finansieringsavtal som gäller genomförande av Interregprogram vid de yttre gränserna ingås för Finlands del av arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om ingående av avtalet finns i artikel 59 i Interregförordningen. Innan ett finansieringsavtal ingås ska arbets- och näringsministeriet höra de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna.

33 §

Övervakningskommittéernas medlemmar i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Statsrådet utnämner de finländska medlemmarna till de övervakningskommittéer som avses i artikel 28 i Interregförordningen. Arbets- och näringsministeriet beslutar om byte av finländska medlemmar i övervakningskommittéerna.

Arbets- och näringsministeriet utnämner de finländska medlemmarna till sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper som inrättats av övervakningskommittéerna och som avses i artikel 22 i Interregförordningen. Beslut om byten under mandatperioden i sådana andra kommittéer eller arbetsgrupper som avses i detta moment fattas av den aktör som den medlem som ska ersättas företräder.

På finländska medlemmar i övervakningskommittéer, andra kommittéer och arbetsgrupper tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter de uppgifter som avses i artiklarna 22 och 30 i Interregförordningen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

34 §

Förvaltande myndighet och bokföringsfunktion i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Den förvaltande myndighet som avses i artikel 45 i Interregförordningen kan vara och den bokföringsfunktion som avses i artikel 47 i den förordningen kan i Finland skötas av ett landskapsförbund eller en sådan finländsk gruppering som avses i lagen om en europeisk gruppering för territoriellt samarbete (1340/2015).

Den förvaltande myndigheten ska förvalta och genomföra Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna i enlighet med principerna för sund ekonomisk förvaltning och fullgöra de uppgifter som avses i artikel 46 i Interregförordningen samt de uppgifter som överenskommit i programdokumentet och finansieringsöverenskommelsen.

Bestämmelser om den förvaltande myndighetens rätt att sköta nationella uppgifter som gäller Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna finns i finansieringslagen.

35 §

Revisionsmyndighet för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Finansministeriet är den revisionsmyndighet som avses i artikel 45 i Interregförordningen.

36 §

Revisorsgruppernas finländska medlem i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Finansministeriet sköter för Finlands del i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna medlemmens uppgifter i de revisorsgrupper som avses i artikel 48 i Interregförordningen.

37 §

Förvaltningskontroller i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Landskapsförbunden är sådana kontrollanter i Finland som avses i artikel 46 i Interregförordningen. Landskapsförbunden utför de förvaltningskontroller som avses i artikel 74

i den allmänna förordningen i fråga om de Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna där den förvaltande myndigheten inte utför förvaltningskontroller.

De uppgifter för landskapsförbunden som avses i denna paragraf kan koncentreras så att ett landskapsförbund sköter förvaltningskontrollerna inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakskunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. På ett enspråkigt landskapsförbund tillämpas vad som i språklagen föreskrivs om tvåspråkiga kommunala myndigheter, om det sköter uppgifter inom verksamhetsområdet för ett tvåspråkigt landskapsförbund eller ett landskapsförbund med ett annat språk. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Arbets- och näringsministeriet kan överföra kontrollantens uppgift till ett annat landskapsförbund, om det landskapsförbund som är kontrollant inte utför de förvaltningskontroller som avses i artikel 74 i den allmänna förordningen korrekt eller inte sköter de uppgifter som avses i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller om landskapsförbundet inte längre har förutsättningar i enlighet med denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den att vara verksam.

Innan den åtgärd som avses i 3 mom. vidtas ska arbets- och näringsministeriet samråda med landskapsförbundet om avhjälpan av bristerna och ge landskapsförbundet en skälig tidsfrist för att avhjälpa dem. Arbets- och näringsministeriet kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i kontrollantens verksamhet.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på kontrollanten, om uppgifterna, de förfaranden som ska iaktas och koncentreringen av uppgifterna vid förvaltningskontroller får utfärdas genom förordning av statsrådet.

38 §

Fördelning av nationell medfinansiering och nationell finansieringsandel för tekniskt stöd i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Anslaget för den nationella medfinansieringen av Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna och den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd tas in i statsbudgeten. Statsrådet beslutar hur anslagen i statsbudgeten ska fördelas.

Arbets- och näringsministeriet beslutar om

1) anvisande av nationell medfinansiering till landskapsförbunden för beviljande till projekt inom Interregprogram inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen,

2) anvisande av nationell medfinansiering till de förvaltande myndigheterna för beviljande till projekt inom Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten och i enlighet med statsrådets beslut om fördelning av anslagen,

3) anvisande av den nationella finansieringsandelen för tekniskt stöd för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna till de förvaltande myndigheterna för Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna inom ramen för de anslag som tagits in i statsbudgeten.

39 §

Förvaltning av nationell medfinansiering i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Landskapsförbunden sköter för Interregprogram och de förvaltande myndigheterna för Interregprogram vid de yttre gränserna uppgifterna i anslutning till förvaltning, beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering.

De förvaltningsuppgifter som avses i 1 mom. och som gäller nationell medfinansiering kan koncentreras så att ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet sköter förvaltningsuppgifter som gäller nationell medfinansiering inom verksamhetsområdet för ett annat landskapsförbund, om det på detta sätt är möjligt att trygga tillgången till den specialsakskunskap som behövs för uppgifterna, en sund ekonomisk förvaltning eller ett krav på åtskiljande av uppgifterna eller om det är ändamålsenligt att koncentrera uppgifterna av någon annan motsvarande orsak. På ett enspråkigt landskapsförbund tillämpas vad som i språklagen föreskrivs om tvåspråkiga kommunala myndigheter, om det sköter uppgifter inom verksamhetsområdet för ett tvåspråkigt landskapsförbund eller ett landskapsförbund med ett annat språk. Koncentreringen av landskapsförbundens uppgifter ska grunda sig på ett sådant avtal mellan landskapsförbunden som avses i 18 §.

Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på landskapsförbunden och de förvaltande myndigheterna samt om deras uppgifter och koncentrerings av uppgifterna vid förvaltningen av den nationella medfinansieringen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Arbets- och näringsministeriets förhållande till landskapsförbund och förvaltande myndigheter som förvaltar nationell medfinansiering

Arbets- och näringsministeriets får i fråga om nationell medfinansiering

1) i beslutet om anvisande av medel ställa bindande villkor för landskapsförbundet i fråga om Interregprogram och för den förvaltande myndigheten i fråga om Interregprogram vid de yttre gränserna för beviljande, utbetalning, uppföljning, övervakning och fortsatta åtgärder i fråga om nationell medfinansiering,

2) låta bli att anvisa ett i 38 § 2 mom. avsett anslag till ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller uppfyller de villkor som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den,

3) bestämma att nationell medfinansiering som har anvisats ett landskapsförbund eller en förvaltande myndighet helt eller delvis ska återkrävas, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten har använt medlen för något annat ändamål än det anvisade eller vid användningen av medlen väsentligt har brutit mot lag eller villkoren för användning av medlen,

4) överföra uppgifterna i anslutning ett landskapsförbunds eller en förvaltande myndighets förvaltning av nationell medfinansiering till något annat landskapsförbund eller någon annan förvaltande myndighet, om landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten inte sköter de uppgifter som avses i 39 § korrekt eller om de förutsättningar för att vara verksam som föreskrivs i denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den inte längre finns.

Innan åtgärder som avses i 1 mom. 2 och 4 punkten vidtas ska arbets- och näringsministeriet samråda med landskapsförbundet eller den förvaltande myndigheten om avhjälpande av bristerna och ge förbundet eller myndigheten en skälig tidsfrist för att avhjälpa bristerna. Arbets- och näringsministeriet kan dock vidta nämnda åtgärder omedelbart utan

samråd, om det har upptäckts allvarliga brister eller försummelser i landskapsförbundets eller den förvaltande myndighetens verksamhet.

41 §

Vissa genomförandearrangemang i Interregprogram och Interregprogram vid de yttre gränserna

Arbets- och näringsministeriet och den förvaltande myndigheten kan avtala med Europeiska kommissionen och myndigheterna i de andra stater som deltar i programmet samt Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling om genomförandearrangemang för sådana förvaltningsuppgifter i Interregprogram eller Interregprogram vid de yttre gränserna som kan anses vara sedvanliga.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

42 §

Utvärdering och uppföljning av program

Bestämmelser om skyldigheterna för de myndigheter som svarar för beredningen av program och planer enligt denna lag att utreda och bedöma miljökonsekvenserna finns i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

För behandling av delegationen för förnyelse i regionerna bereder arbets- och näringsministeriet uppföljningsuppgifter om genomförandet av regionutvecklingsbeslutet i samarbete med de övriga ministerierna och landskapsförbunden.

Landskapsförbundet följer upp och utvärderar genomförandet av landskapsprogrammet i samarbete med de myndigheter som genomför landskapsprogrammet. En utomstående bedömare utvärderar genomförandet av landskapsprogrammets mål minst en gång under programperioden.

Genomförandet och effekterna av program som avses i denna lag följs upp och utvärderas i enlighet med de övervakningsförfaranden som anges i varje program.

Bestämmelser om utvärdering av Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program finns i artikel 44 i den allmänna förordningen.

Närmare bestämmelser om de förfaranden som ska iakttas och de uppgifter som ska samlas in vid utvärdering och uppföljning i enlighet med 2–4 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §

Stödområdesindelning

Landets svagast utvecklade områden kan utifrån områdets utvecklingsbehov utses till stödområde I eller stödområde II genom förordning av statsrådet. Områdesindelningen baserar sig på områden som utgörs av hela kommuner och vid behov också av kommundelar. Områdena bestäms med beaktande av Europeiska unionens system för standardindelning av territoriella enheter och identifiering av områden oberoende av administrativa gränser samt med beaktande av åtminstone arbetspendling, servicependling, interkommunalt samarbete och trafikförbindelser.

Statsrådet kan efter att ha hört den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) bestämma att en kommun som med stöd av 9 § i den lagen har förklarats som skärgårdskommun och en sådan skärgårdsdel i en an-

nan kommun som statsrådet har beslutat att bestämmelserna om skärgårdskommuner ska tillämpas på, ska höra till stödområde I eller stödområde II.

44 §

Ändringssökande

I fråga om beslut som fattas av arbets- och näringsministeriet får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Ett beslut får verkställas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring sökts beslutar något annat.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattas av landskapsförbundet finns i kommunallagen.

Bestämmelser om sökande av ändring i landskapsförbundets beslut som förmedlande organ för Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program samt om sökande av ändring i landskapsförbundets beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram och den förvaltande myndighetens beslut om nationell medfinansiering av Interregprogram vid de yttre gränserna finns emellertid 81 § i finansieringslagen.

Ändring i beslut av landskapets samarbetsgrupp får sökas genom kommunalbesvär utan en föregående fas med begäran om omprövning.

I beslut som fattats av övervakningskommittén med stöd av denna lag och i beslut om utlåtanden av landskapets samarbetsgrupp enligt 21 § 3 mom. i denna lag får inte överklagas genom separata besvär.

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut av statsrådets allmänna sammanträde finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden.

45 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 september 2021.

Genom denna lag upphävs lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om samarbete över de yttre gränserna (657/2015).

46 §

Övergångsbestämmelser

På sådant genomförande av Europeiska unionens strukturfondsprogram för regional- och strukturpolitik, av strukturfondsprogram mellan medlemsstaterna, av gemensamma operativa program inom det gränsöverskridande samarbetet vid Europeiska unionens yttre gränser som samfinansieras inom ramen för det europeiska grannskapsinstrumentet och av nationell regionutveckling som pågår när denna lag träder i kraft samt på förvaltningen, uppföljningen och kontrollen i anslutning till dem tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Den delegation för förnyelse i regionerna som är verksam vid ikraftträdandet av denna lag ska till utgången av sin mandatperiod vara verksam som den delegation som avses i 15 §. Den övervakningskommitté som är verksam när denna lag träder i kraft ska vara verksam till utgången av sin mandatperiod och på den tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

756/2021

Nådendal den 13 augusti 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Näringsminister Mika Lintilä